ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԹԵՍՏ

04 հուլիսի 2017թ.

ՄԱՍ I

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 1. ***Լրացնել բաց թողած տառերը և երկհնչյունները.***

Ու_ղ_ևոր, խորազ_ն_ին, տա_ր_որոշել, ըն_դդ__իմանալ, ապու_խ_տ, անզու_գ_ական, մի_ջ_օրե, միլ_իա_րդ, հանր_օ_գուտ, վեր_ե_լք:

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 2. ***Վերականգնել տրված բառերի անհնչյունափոխ արմատները (օրինակ՝ լուսաբաց-լույս).***

*Հանգուցավոր*_____*հանցույց*_____ *Հորեղբայր*_____*հայր*_____

*Երեսնամյա*_____*երեսուն*_____ *Ատենակալ*_____*ատյան*_____

*Իշուկ*_____էշ_____ *Ուղղաձիգ*_____*ուղիղ*_____

*Հրապուրիչ*_____*հրապույր*_____ *Հուզառատ*_____*հույզ*_____

*Գինեվետ*_____*գինի*_____ *Ածխահատ*_____*ածուխ*_____

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 3. Տրված բառերն ըստ անհրաժեշտության գրել միասին, անջատ կամ գծիկով.

Մերձ (քաղաքային), տարե (վերջ), լեփ (լեցուն), հարավ (արևմտյան), հարյուր (քսանչորս), տեսակ (տեսակ), հայերեն (ֆրանսերեն), ի (զեն), ծովից (ծով), ըստ (ամենայնի).

Մերձքաղաքային, տարեվերջ, լեփ-լեցուն, հարավարևմտյան, հարյուր քսանչորս, տեսակ-տեսակ, հայերեն-ֆրանսերեն, ի զեն, ծովից ծով, ըստ ամենայնի

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 4. ***Ընդգծել այն բաղադրյալ հատուկ անունները, որոնց բոլոր բաղադրիչները գրվում են մեծատառով.***

Հայաստանի Ազգային Գրադարան, Խրիմյան Հայրիկ, Հայաստանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարան, Բնապահպանության Նախարարություն, Դավթակ Քերթող, Սմբատ Գունդստաբլ, Էգեյան Ծով, Գրիգոր Վկայասեր, Իվան Ահեղ, Դոնի Ռոստով, Իրանի Իսլամական Հանրապետություն, Սահակ Պարթև Կաթողիկոս, Սուրբ Սարգիս Եկեղեցի, Հուլիոս Կեսար, Գարեգին Բ, Հակոբ Մեղապարտ:

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 5. ***Կետադրել.***

Անդնդախոր կիրճում լսվում է Դեբեդի շառաչյունը՝ միօրինակ ու թախծալի: Գետի ափին ուղղաձիգ բարձրանում են պղնձագույն ժայռերը՝ լերկ, սրածայր գագաթներով: Երբ հայացքդ գցում ես այդ քարաժայռերին, անսովոր սարսուռ ես զգում: Թվում է, թե ուր որ է կփլվեն դրանք և ահավոր բարձունքից կթափվեն ձորը՝ իրենց փլատակների տակ ծածկելով ամեն ինչ: Խիտ, անանցանելի ու խավարչտին անտառներ կան այնտեղ: Ամեն քայլափոխում հանդիպում են

լայնատերև թխկիներ, երկարակյաց ընկուզենիներ, որոնց սաղարթները մեղմորեն օրորվում են քամուց՝ անտառը լցնելով հուժկու շառաչյունով:

ՄԱՍ II

Կարդալ բնագիրը և կատարել 6-20 առաջադրանքները.

(1) 1 Աշխարհահռչակ կոմպոզիտորը՝ Արամ Խաչատրյանը, այն հազվագյուտ արվեստագետներից է, 2 որոնք կենդանության օրոք արժանացան համաշխարհային փառքի և ճանաչման: (2) Մի հանգամանք, սակայն, զայրացնում էր Խաչատրյանին. որ երկիրն էլ այցելեր, նախ և առաջ հատուկ հիացմունքով կատարում էին «Սուսերով պարը»՝ գրված «Գայանե» բալետի համար:

(3)-Թողած «Սպարտակը», իմ մյուս ստեղծագործությունները՝ միշտ պատահականորեն ստեղծված այդ պարի մասին են խոսում,- հաճախ էր ասում նա՝ չափազանց վրդովված:

(4)Երբ Խաչատրյանը գրեց «Գայանեն», նախնական տարբերակում «Սուսերով պարը» չկար. ահա զավեշտալի մի պատմություն՝ կապված «Սուսերով պարի» ստեղծման հետ: (5) Բալետը Մոսկվայում պատրաստվում էր բեմադրության, իսկ ինքը՝ հեղինակը, այդ օրերին Կույբիշևում էր:

(6) Մի օր անսպասելիորեն կոմպոզիտորի տանը հայտնվեցին Մեծ թատրոնի մի խումբ աշխատակիցներ տնօրենի ուղեկցությամբ. պարզվեց՝ «Գայանեի» մեջ ընդգրկված մի անվանի մենապարուհի դժգոհ է, որ չունի անձամբ իր համար գրված պար:

(7) -Արա՛մ Իլյիչ, Ձեզ համար ի՞նչ դժվար բան է մի պար հորինելը,- աղերսական ձայնով խնդրում էին եկվորները.- խնդրում ենք մտնել մեր անելանելի վիճակի մեջ:

(8)Խաչատրյանը զայրացավ. հանպատրաստից ինչպե՞ս կարելի է ստեղծագործել. դա արդեն քմահաճույք է: (9)Բայց ինչ կարող էր անել. մարդիկ երկար ճանապարհ էին կտրել-անցել:

(10)Բարկացած նստեց դաշնամուրի մոտ և մատներով հենց այնպես հարվածեց ստեղներին՝ խռովված հոգին հանգստացնելու համար: (11) Զգաց՝ բարկության պահին իջեցրած հարվածները յուրահատուկ չափով հնչեցին:

(12) Մի քանի օր անց թատրոնի աշխատակիցները հրաժեշտ տվեցին կոմպոզիտորին խանդաղատանքով՝ Մոսկվա տանելով «Սուսերով պարի» նոտաները. այդ մոլեգնող մեղեդին համընդհանուր ընդունելություն գտավ:

(13)Անգլիայում մեծանուն կոմպոզիտորը հրավեր ստացավ առաջին նախարարից:(14) Երբ ուղեկցող անձանց հետ մտավ լուսավոր առանձնարանի ընդարձակ հյուրասենյակը՝ ձեղունից կախված հսկայական ջահով, ոչ ոք չդիմավորեց նրան: (15)Շքեղաշուք դահլիճը դատարկ էր ու լուռ: (16)Սովոր լինելով լեփ-լեցուն դահլիճների և հոտնկայս ծափահարությունների՝ Խաչատրյանն ապշեց: (17)Բայց կատարվեց անսպասելին. դիմացի պատին տեսավ իր մեծադիր նկարը՝ դիրիժորական փայտիկը ձեռքին, և երփներանգ ծաղիկների մեծ փնջեր՝ բյուրեղապակյա ծաղկամաններով դրված նկարի տակ: (18)Նա մերթ ակնապիշ

նայում էր նկարին, մերթ շուրջբոլորը, երբ նկարի հետևից որոտընդոստ ձայնով հնչեց «Սուսերով պարը»:

Ըստ Ռ. Զարյանի

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 6. *13-րդ և 14-րդ նախադասություններից դուրս գրել 4 ածական.*

Մեծանուն, լուսավոր, ընդարձակ, հսկայական

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 7*. 12-րդ նախադասությունից դուրս գրել 2 դերանուն և որոշել տեսակը.*

Մի քանի- անորոշ դերանուն, այդ – ցուցական դերանուն

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 8. *15-րդ նախադասության դատարկ և լուռ բառերի համար գրել երկուական հոմանիշ.*

դատարկ-սին, ունայն, փուչ, ազատ, սնոտի,նանիր

լուռ-անձայն, անբարբառ, լռելյայն, մունջ, սուսուփուս, լռակյաց, անխոս, անաղմուկ, անշշուկ, անշշունջ

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 9. *10-րդ և 12-րդ նախադասություններից դուրս գրել անկախ դերբայների օրինակներ.*

Անորոշ /1 օրինակ/ - հանգստացնել, տանել

Ենթակայական /1 օրինակ/ - մոլեգնող

Հարակատար /2 օրինակ/ բարկացած, խռովված

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 10*. Որոշել 10-րդ նախադասության դիմավոր բայերի եղանակը, ժամանակաձևը, դեմքը, թիվը.*

սահմանական եղանակ, անցյալ կատարյալ, III դեմք, եզակի թիվ

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 11. 18*-րդ նախադասությունից դուրս գրել անհոդակապ 2 բարդ բառ.*

շուրջբոլորը, որոտընդոստ

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 12. *6-րդ նախադասությունից դուրս գրել Ա ներքին հոլովման պատկանող 2 գոյական.*

տուն, ուղեկցություն

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 13.*3-րդ նախադասությունից դուրս գրել ածանցավոր 2 բառ.*

պատահականորեն, ստեղծված, վրդովված /բայական ածանց/

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 14. *17-րդ նախադասությունից դուրս գրել ուղիղ խնդրի 2 օրինակ.*

նկար, փնջեր

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 15. *5-րդ նախադասությունից դուրս գրել բացահայտիչը և բացահայտյալը և նշել բացահայտչի տեսակը.*

ինքը՝ հեղինակը, բուն բացահայտիչ

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 16. *13-րդ նախադասությունից դուրս գրել տեղի պարագայի 1 օրինակ.*

Անգլիայում

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 17. *12-րդ նախադասությունից դուրս գրել հետադաս դերբայական դարձվածը.*

Մոսկվա տանելով <<Սուսերով պարի>> նոտաները

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 18. *10-րդ և 11-րդ նախադասություններից ո՞րն է համադասական, գրել նախադասությունը.*

Բարկացած նստեց դաշնամուրի մոտ և մատներով հենց այնպես հարվածեց ստեղներին՝ խռովված հոգին հանգստացնելու համար:

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 19. *Կազմել 1-ին նախադասության գծապատկերը (համարակալումը կատարել բնագրի նախադասության վրա).*

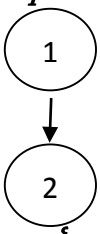

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 20. *3-րդ նախադասության ուղղակի խոսքը փոխակերպել անուղղակի խոսքի.*

Չափազանց վրդովված՝ նա հաճախ էր ասում, որ թողած <<Սպարտակը>>, իր մյուս ստեղծագործությունները՝ միշտ պատահականորեն ստեղված այդ պարի մասին են խոսում:

ՄԱՍ III

Կատարել տրված 3 առաջադրանքից միայն մեկը.

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ *21.1 Հնչում է <<Սուսերով պարը>> … /ստեղծագործական երևակայություն/:*

Նվազագույն ծավալը՝ 100 բառ

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ *21.2 Գրել շարադրություն «Փառավոր ուղի» խորագրով՝ բնագրից (Մաս II) օգտագործելով 15 բառ և բառակապակցություն /շարադրության մեջ ընդգծել դրանք/:*

Նվազագույն ծավալը՝ 100 բառ

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ *21.3 Գրել ազատ շարադրություն «…Ու սիրտս երգում է» վերնագրով:*

Նվազագույն ծավալը՝ 100 բառ